

стреми да присади в хърватската литература френския реализъм. Голям талант обладава Чипико, вдъхновен изобразител на живота на долнотинските острови. Националната борба в Истрия рисува с темперамент Елен Цар, който черпи вдъхновение по онази окрайнина, където грозде здрей и где враждуват помежду си италианци и хървати.

Най-голям разказвач с дълбок замисъл на новото време, безспорно е Шандор Джалски (Любомир Бабич, р. 1854 г., който по-вече от четвърт век се подвизава в литературата. Той е хърватски Тургенев, реалист е и в своите произведения дава ред типове от дребните дворянства из Загоря и възпроизвежда епохата на Гая. Ала и в разказите из съвременния живот на интелигенцията и селяните, той е майстор в изобразяване живота на героите си, и в анализа на техните отношения. Той е бил също редактор на списанието „Венац“. Негова петдесет годишна юбилей показва с каква широка популярност се ползва той сред хърватите, в последно време той е депутат в Буда—Пеша. Редом с тия писатели изпъква с литературна индивидуалност Иосиф Казарац (р. 1858-1906) голям познавач на Славония; той рисува природата на този плодороден край, с обширни лесове, с които той се е вживил, тъй като по профсия е лесничей и страстно обича своята родина. Той е гледал как родината му е разхищена от чужденци, как варварски са я управлявали, като унищожавали великолепните гори и без милостно са тритирали селското население, развращавайки и жените.

Отличен живописец на душевните състояния е симпатичния Янко Лесковар, меланхолик, който с внимателно око следи скритите душевни борби в чувствителните хора. Неговите „Рухналите замжди“, представляват началото на психологически новели, тъй усърдно разработени от модернистите.

Прозаичният живот на селянин в хърватската белетристика не е тъй често и много възсъздаван, както у сърбите и чехите.

Разказът и новелата в хърватската литература достига твърде високо развитие.

Най-новите писатели се огличават с субективизъм и обработване материала до най-малки подробности (например у Драгченович); пристрастие към рисуванието на литературните бохеми (у Матош).

Можем да се надяваме, че в близко бъдеще ще намерат отражение в литературата всички типове и характери на новото време, когато селското население преживее серозийната криза и се освободи от политическия ярем на маджарите.

Не на такива висота като прозата е хърватската поезия, която до това време не може да се похвали с величайши ка-